

VAKINFORMATIE
STAATSEXAMEN 2027

VERSIE: 1 APRIL 2026

MUZIEK HAVO

Inhoud

1. Inleidende opmerkingen	3
2. Examenprogramma	4
3. Centraal examen	4
4. College-examen	4
5. Berekening eindcijfer	5
6. Praktische informatie	6

BIJLAGE 1 BESCHRIJVING EXAMENSTOF	7
BIJLAGE 2 EXAMENDOSSIER	8
BIJLAGE 3 VOORBLAD	9

De vakinformatie is vastgesteld door het College voor Toetsen en Examens (CvTE). Het CvTE is verantwoordelijk voor de afname van de staatsexamens voortgezet onderwijs en draagt zorg voor de kwaliteit en het niveau van de examens.

De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) is belast met de praktische uitvoering en organisatie van de staatsexamens. Met vragen over deze vakinformatie kun je contact opnemen met de afdeling Examendiensten van DUO: (050) 599 89 33 of staatsexamens@duo.nl.

Je gaat het staatsexamen vo doen. Dit informatieblad is bedoeld om je goed te kunnen voorbereiden op dit examen. Het examen bestaat uit verschillende onderdelen. Bij een aantal vakken moet je van tevoren iets maken en inleveren. Lees deze vakinformatie goed door en zorg dat je alles op tijd hebt geleerd en, zo nodig, gemaakt en ingeleverd.

**Veel succes
met je
examen!**

1. Inleidende opmerkingen

- Het staatsexamen muziek havo bestaat uit een centraal examen (paragraaf 3) en een college-examen (paragraaf 4).
- Je moet een examendossier op papier, in tweevoud, vóór 1 april 2027 opsturen naar DUO (zie [Bijlage 2](#) en [Bijlage 3](#)).
- In het document 'Toegestane hulpmiddelen' (onder [Vakinformatie voor het staatsexamen](#) op de site van DUO) staat vermeld welke hulpmiddelen je zelf voor het examen moet meenemen.
- Je kunt je voorbereiden met behulp van een lesmethode voor het voortgezet onderwijs.
- Op Examenblad.nl staat bij [Veelgestelde vragen](#) onder het kopje 'Voorbereiding' waar je oefenmateriaal voor de centrale examens kunt vinden. Voor het oefenen inclusief geluidsfragmenten kun je terecht op de online oefenomgeving van [Facet](#). De uitwerkbijlage, het correctievoorschrift en de normering van deze examens vind je op Examenblad.nl.

2. Examenprogramma

Het examenprogramma is verdeeld in domeinen en subdomeinen. De beschrijving van de (sub)domeinen staat in [Bijlage 1](#).

In onderstaande tabel geeft een 'ja' aan in welk examen de (sub)domeinen getoetst worden.

Tabel 1 verdeling van de domeinen en subdomeinen over de verschillende examens

domein	subdomein	centraal examen	college-examen
A. vaktheorie	waarnemen en weten	ja	ja
	analyseren en interpreteren	ja	ja
	muziek en cultuur/muziekgeschiedenis	nee	ja
B. praktijk	musiceren (zingen, spelen en improviseren)	nee	ja

3. Centraal examen

Het centraal examen is een schriftelijk examen. Het heeft betrekking op de aangegeven (sub)domeinen (zie [2 Examenprogramma](#) en [Bijlage 1](#)). De examenstof betreft vaktheorie.

Het centraal examen bestaat uit een opgavenboekje, ook wel uitwerkbijlage genoemd, en geluidsfragmenten. De geluidsfragmenten krijgt je te horen via een computer. De beantwoording gebeurt op papier. Het centraal examen duurt 150 minuten.

4. College-examen

Het college-examen muziek is een praktisch examen, aangevuld met een gesprek over je examendossier (zie [Bijlage 2](#) en [Bijlage 3](#)). Stuur je examendossier tijdig op, in ieder geval voor 1 april.

Voorafgaand aan het examen krijg je 20 minuten tijd om in te spelen en in te zingen in het muzieklokaal van de locatie. Daarna start het examen, dat 50 minuten duurt.

4.1 TOETSING PRAKTIJK

In het praktisch deel van het college-examen wordt het musiceren (zingen en spelen en improviseren) getoetst. Bij het uitvoeren van de voorbereide stukken mag je je laten begeleiden door een of meerdere personen en/of een begeleidingstrack. Je moet:

- vier stukken (liedjes) zingen;
- vier stukken spelen op je eigen instrument;
- onvoorbereid eenvoudige melodieën van blad zingen;
- onvoorbereid eenvoudige ritmes van blad spelen.
- improviseren: eenvoudige voorgespeelde melodietjes en ritmes aanvullen

De examinatoren beoordelen de uitvoering van het repertoire op: melodie/zuiverheid, techniek/articulatie, timing/ritmiek, sound/volume, muzikaliteit/beleving, moeilijkheid/diversiteit.

4.2 GESPREK EXAMENDOSSIER

Het vervolg van het college-examen bestaat uit een gesprek over het examendossier.

Je krijgt vragen over de door jou beluisterde muziekstukken. Daarna krijg je vragen over jouw verslag van een onderwerp uit muziek en cultuur/muziekgeschiedenis (zie [Bijlage 2](#)).

Tabel 2 overzicht onderdelen van het mondeling college-examen

onderdeel	opdracht	tijdsduur	deelcijfer	wegingsfactor
voorbereiding	inspelen en inzingen in het muzieklokaal van de locatie	20 minuten		
toetsing praktijk (4.1)	musiceren (zingen en spelen)	30 minuten	a	weging: 0,7
toetsing praktijk (4.1)	onvoorbereid melodieën zingen en ritmes spelen, improviseren	10 minuten	b	weging: 0,2
gesprek examendossier (4.2)	gesprek over de beluisterde muziekstukken en het gekozen onderwerp uit muziek en cultuur/muziekgeschiedenis	10 minuten	c	weging: 0,1

5. Berekening eindcijfer

Het eindcijfer is het gemiddelde van het cijfer voor het centraal examen en het cijfer voor het college-examen.

Eindcijfer: (cijfer centraal examen + cijfer college-examen) gedeeld door 2, afgerond op een heel getal.

Het cijfer voor het college-examen wordt berekend door elk van de deelcijfers te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor, de resultaten bij elkaar op te tellen en de uitkomst vervolgens af te ronden op 1 decimaal.

Cijfer college-examen: (0,7 keer deelcijfer a + 0,2 keer deelcijfer b + 0,1 keer deelcijfer c, afgerond op 1 decimaal.

6. Praktische informatie

De benodigde muziekinstrumenten moet je zelf meebrengen. Instrumenten als piano/keyboard en drumstel zijn aanwezig op de examenlocatie en mogen gebruikt worden. Neem vóór 1 april contact op met [DUO](#), afdeling Examdiensten, als dit problemen geeft. In overleg kan gezocht worden naar een oplossing.

Bij het uitvoeren van het vocale en instrumentale repertoire is soms begeleiding nodig (begeleiding op een piano, met een gitaar of een ander muziekinstrument). Je mag een begeleider of begeleidingsgroepje mee te nemen.

Voor het afspelen van eventueel meegebrachte begeleidingstracks (op bijvoorbeeld een smartphone) is een bluetooth speaker aanwezig in het lokaal.

Als je aanvullende wensen hebt ten aanzien van de apparatuur dan moet je dit vóór 1 april melden bij [DUO](#). Het College voor Toetsen en Examens zal dan nagaan of aan deze wensen voldaan kan worden. Je wordt hiervan op de hoogte gesteld.

BIJLAGE 1

BESCHRIJVING EXAMENSTOF

Vaktheorie

Waarnemen en weten

Je kunt:

- een muzieknotatie volgen;
- klinkende eenvoudige ritmes en melodiefragmenten noteren;
- muzikale aspecten onderscheiden, herkennen en benoemen naar aanleiding van klinkende voorbeelden.

Toelichting

Het gaat hier om luistervaardigheid en muzikaal voorstellingsvermogen. Voor specificaties van de luistervaardigheid en het muzikaal voorstellingsvermogen, zie de [syllabus](#) op Examenblad.nl, Bijlage 2, linker kolom (havo).

Het muzikaal voorstellingsvermogen houdt onder andere in: het volgen en het noteren van ritme/melodie.

- het noteren van klinkende voorbeelden;
- het kunnen volgen van een muzieknotatie.

Analyseren en interpreteren

Je kunt:

- muzikale structuren analyseren naar aanleiding van klinkende voorbeelden;
- muzikale processen interpreteren;
- jouw muzikale beleving in verband brengen met de muzikale aspecten, betekenissen en functies van muziek.

Toelichting

Voor specificaties van de luistervaardigheid en het muzikaal voorstellingsvermogen, zie de [syllabus](#) op Examenblad.nl, Bijlage 2, linker kolom (havo).

Muziek en cultuur

Je kunt:

- voor jou bekende werken plaatsen in de ontwikkelingslijn van muzieksoorten, in een geografische regio en een maatschappelijke context en daarbij verbanden leggen tussen cultuurhistorische perioden;
- een onderwerp uit muziek en cultuur/muziekgeschiedenis uitwerken en daarover verslag doen.

Praktisch

Zingen en spelen

Je kunt een gevarieerd repertoire uitvoeren van vocale en instrumentale muziek.

- Variatie kan aangebracht worden in opbouw, genres, stijlen, functies, culturele en historische achtergrond.
- Het repertoire wordt individueel (of in samenwerking met anderen) uitgevoerd.

Je kunt:

- onvoorbereid een ritme spelen;
- onvoorbereid een melodie zingen of spelen.
- improviseren: een (eenvoudige) melodie en een eenvoudig ritme aanvullen.

Een uitgebreide beschrijving van de examenstof is te vinden in de [syllabus](#) op Examenblad.nl, Bijlage 2, linker kolom (havo).

BIJLAGE 2

EXAMENDOSSIER

Samenstellen examendossier

Het examendossier dient er als volgt uit te zien:

- voorblad met jouw gegevens. Gebruik hiervoor [Bijlage 3](#);
- inhoudsopgave met paginanummering;
- vier speelstukken en vier zangstukken;
- de bladmuziek (noten) van de speelstukken en songs, m.a.w. de partituur, bij popmuziek is dit minimaal de melodie/tekst met de akkoordaanduidingen;
- een korte toelichting (bijvoorbeeld: naam, componist, jaartal, instrumenten, betekenis tekst) over jouw instrumentale en vocale repertoire (liedjes en speelstukken);
- een lijst van beluisterde muziekstukken, minimaal één uit de periode middeleeuwen/renaissance, één uit de periode barok/classicisme, één uit de periode romantiek/20e eeuw en minimaal drie muziekstukken uit de verschillende stijlen van de lichte muziek (pop/jazz); inclusief een korte toelichting over deze stukken. (bijvoorbeeld: naam componist, jaartal, instrumenten, betekenis tekst);
- een beschrijving (minimaal 2 A4) van een zelfgekozen onderwerp uit muziek en cultuur/muziekgeschiedenis (klassiek/pop/jazz);
- Optioneel (niet verplicht): beschrijf jouw muzikale ervaringen. Motiveer waarom je hebt gekozen om examen muziek te doen, wat betekent muziek voor jou?

Let op: repertoire van zowel speelstukken, zangstukken en beluisterde stukken dienen divers te zijn (zie ook bij [4.1 Toetsing praktijk](#)).

Opsturen examendossier

Het examendossier moet op papier in tweevoud vóór 1 april 2027 worden opgestuurd naar:

DUO staatsexamens vo
Postbus 30158
9700 LK Groningen

Neem contact op met [DUO](#) als je na drie weken nog geen ontvangstbevestiging hebt ontvangen.

Kandidaten die geen examendossier hebben opgestuurd worden niet opgeroepen voor het college-examen.

Bovenstaande regeling geldt alleen voor reguliere staats-examenkandidaten. Kandidaten uit het vso sturen het examendossier niet op, maar moeten het wel klaar hebben liggen op 1 april.

Na 1 april is slechts een beperkte aanpassing van het examendossier mogelijk; deze aanpassing dient dan twee weken voor afname van het praktisch examen muziek naar DUO Examendiensten te worden opgestuurd.

BIJLAGE 3 VOORBLAD

Examendossier
muziek
staatsexamen havo
(inzenden vóór 1 april 2027)

PERSOONSGEGEVENS

VOORNAAM EN ACHTERNAAM:

EXAMEN DIENST (ED)-NUMMER:

In het examenlokaal maak ik gebruik van (aankruisen wat van toepassing is, meerdere antwoorden zijn mogelijk):

- de aanwezige piano (dit kan ook een elektrische piano zijn)
- het aanwezige drumstel (dit kan ook een elektronisch drumstel zijn)
- mijn eigen instrument(en), namelijk: _____
- mijn digitale instrumentale begeleidingstrack(s) via de aanwezige bluetooth speaker
- live-begeleiding door mijn eigen instrumentalist
- live-begeleiding door mijn eigen instrumentalisten, ____ (vul hier het aantal begeleiders in)

COLLEGE VOOR TOETSEN EN EXAMENS

Het College voor Toetsen en Examens is namens de overheid verantwoordelijk voor de kwaliteit en het niveau van de centrale examens en toetsen in Nederland. Het heeft verschillende examens en toetsen onder zijn hoede.

cvte.nl

SAMEN BOUWEN WE AAN GOEDE TOETSEN EN EXAMENS

 Toetsen primair onderwijs: doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen. Vergelijkbaarheid van doorstroomtoetsresultaten en kwaliteitsbewaking van doorstroomtoetsen en leerlingvolgsystemen.
Cvtetoetsenpo.nl

 Centrale examens voortgezet onderwijs: het centrale deel van de eindexamens vmbo, havo of vwo. Het diploma geeft toegang tot passend vervolgonderwijs.
Examenblad.nl

 Staatsexamens voortgezet onderwijs: examens voor iedereen die individueel of op vso-scholen niet in staat is via het regulier voortgezet onderwijs examen af te leggen.
Staatsexamensvo.nl

 Centrale examens middelbaar beroeps-onderwijs: centrale examens Nederlandse taal en Engels voor studenten in het mbo. De uitkomst is onderdeel van het mbo-diploma.
Examenbladmbo.nl

 Staatsexamens Nederlands als tweede taal: examens Nederlandse taal voor iedereen die Nederlands niet als moedertaal heeft. Het diploma toont aan dat het Nederlands voldoende is voor werk of opleiding.
Staatsexamensntz.nl